

Plán Komunitného centra ŠIRKOVCE

Ulica: **Širkovce 405**

Mesto/Obec **98002 Širkovce**

Spracovali:

Mgr. Andrea Zsóriová Deáková, garant KC

Mgr. Flóra Sótérová, odborný pracovník KC

Katarína Szabóová, pracovník KC

Marec/2023

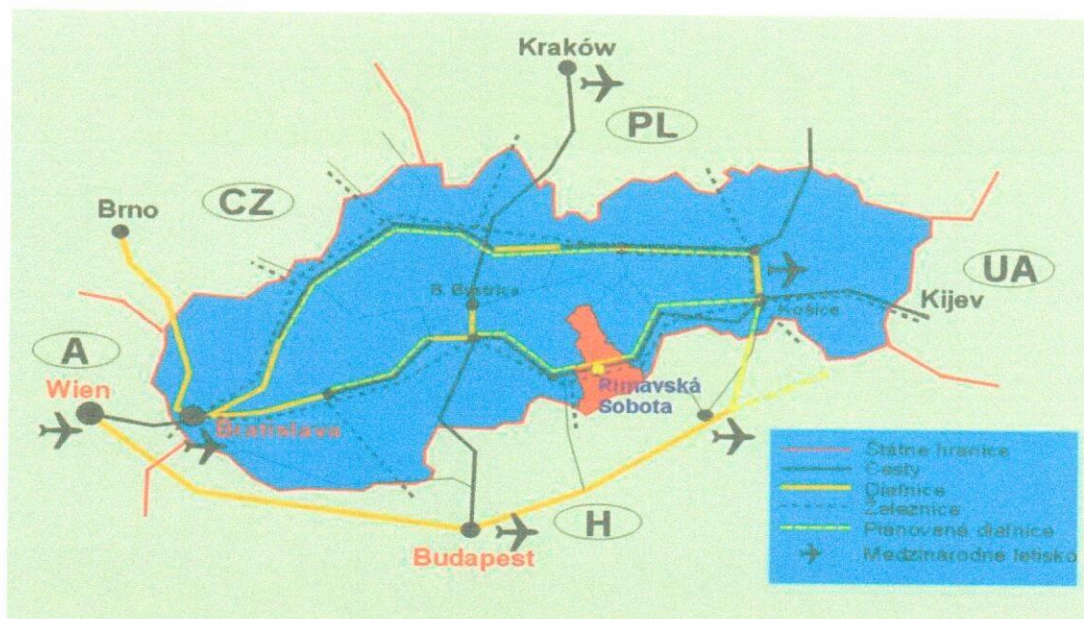
Obsah

1 História lokality	3
1.1 Geografická charakteristika obce.....	3
1.2 História obce.....	4
1.3 História Komunitného centra.....	4 - 7
2 Mapovanie potrieb	7
3 Výsledky Mapovania potrieb	8
3.1 Demografia	8
3.2 Fyzická infraštruktúra	10
3.3 Inštitúcie:	11
3.4 Neformálna sociálna štruktúra:	11
3.5 Informácie o životnom štýle:	11
3.6 Ciele a úlohy komunitného centra	12
3.7. SWOT analýza komunitného centra	13
4 Akčný plán	14
4.1. Monitorovanie plnenia cieľov	15
5 Záver.....	15
6 Použitá literatúra.....	16

Základná vízia Obce Širkovce

„Zastavenie sociálneho úpadku obce a podporou skvalitňovania ľudských zdrojov, vybudovať bázu trvalo udržateľného rozvoja obce s nízkou mierou nezamestnanosti, aktívnym obyvateľstvom, bohatým spoločenským životom“

1 História lokality /lokalita ako celá obec/

Poloha obce Širkovce v rámci okresu Rimavská Sobota

1.1 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Územie obce Širkovce leží v subprovincii Vnútorne Západné Karpaty, v oblasti Matransko slanská a Lučensko-košická zníženina, v podoblastiach Juhoslovenská kotlina a Cerová vrchovina v nadmorskej výške od 173 do 378 m.

Patrí medzi prírodné krajinné typy 2.1.1. – teplá kotlinová krajina s hnedozemami až illimerizovanými pôdami a dubinou.

Je obcou s 967 obyvateľmi a rozprestiera sa na rozlohe 1 771 ha. Obec predstavuje funkčný typ obytno-poľnohospodársky.

- Kancelária 12,3 m²

Slúži na zabezpečenie každodennej činnosti pri poskytovaní sociálnych služieb zameraných na pomoc pre marginalizované rómske komunity a sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

Vybavenie: PC stôl, počítač, stoličky, vešiaky, skrine na odkladanie rôznych dokumentov

- Spoločenská miestnosť 23,7 m²

Slúži na realizáciu záujmovej činnosti, rôzne spoločenské hry a aktivity, výchovno-vzdelávacie činnosti, voľnočasové aktivity.

Vybavenie: stoly, stoličky, vešiaky, poličky, samostatný počítač s pripojením na internet, informačné nástenky, pomôcky na záujmovú a voľno-časovú činnosť – športové náradie, výtvarné pomôcky, pomôcky na vzdelávacie aktivity – učebnice, edukačné pomôcky

- Klubovňa 16 m²

Slúži na realizáciu záujmových a rôznych spoločenských aktivít.

Vybavenie: stoly, stoličky, police

- Kancelária 12 m²

Slúži na zabezpečenie každodennej činnosti pri poskytovaní sociálnych služieb zameraných na pomoc pre marginalizované rómske komunity a sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

Vybavenie: stôl, stoličky, police, skriňa, samostatný počítač s pripojením na internet

- Hygienické zariadenia

WC muži, ženy – záchod s umývadlom pre ženy a záchod s umývadlom pre mužov

V súčasnosti zabezpečujú chod komunitného centra 3 zamestnanci:

odborný garant KC	- v počte 1 - VŠ II. stupňa, Sociálna práca
odborný pracovník KC	- v počte 1 - VŠ II. stupňa, Sociálna práca
pracovník KC	- v počte 1 – SOŠ s maturitou

POSLANIE komunitného centra je podpora pozitívnej zmeny, posilňovanie sociálnej súdržnosti v obci a presadzovanie sociálnej inklúzie znevýhodnených skupín obyvateľov. Poskytuje komplexné činnosti a aktivity, ktoré primárne vychádzajú z potrieb cieľových skupín, ako aj z personálnych, z priestorových a z materiálnych možností komunitného centra. Zabezpečuje činnosti, ktoré sú zamerané na sociálny a ekonomický rozvoj sociálne znevýhodnených skupín obyvateľov obce.

CIELE smerujúce k riešeniu ich problémov a na rozvoj komunit:

- Podpora sociálneho začleňovania a prevencia sociálneho vylúčenia (na úrovni jednotlivcov, skupín aj komunit).
- Riešenie problémov spojených so sociálnym znevýhodnením (na úrovni jednotlivcov, skupín a komunit) predovšetkým v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, zdravia, bývania a prístupu k službám (vrátane finančných služieb) a celkového zlepšovania životných podmienok a kvality života.
- Prevencia sociálno-patologických javov.
- Podpora budovania kompetentných komunit (takých, ktoré majú členov schopných spolupracovať na identifikácii problémov a na ich riešení).
- Mobilizácia, aktivizácia členov komunity riešiť problémy, ktoré sa ich týkajú.
- Podpora občianskej svojpomoci v rámci komunity (podpora budovania sociálnych sietí v rámci komunity), riešenie konfliktov v komunite.
- Podpora vzdelávania a osobnostného rozvoja členov komunity.
- Podpora dobrovoľníctva.

Príloha č. 5

Podpora spolupráce v rámci komunity, ale aj navonok (najmä spolupráce na riešení problémov, ktoré sa týkajú komunity; spolupráce s inštitúciami, s organizáciami a so záujmovými skupinami, ktoré môžu napomôcť k riešeniu týchto problémov a sociálne začleňovanie obyvateľov znevýhodnených komunit).

V rámci komunitného centra sa vykonávajú činnosti, ktoré pomáhajú obyvateľom vymedzenej komunity formulovať spoločenské problémy v jednotlivých oblastiach života, nastavovať proces ich riešenia a dosahovať elimináciu týchto problémov. Komunitné centrum slúži komunite a nie len jednotlivcom, dôjde k identifikácii problémov a potrieb celej komunity a k snahe aktívneho zapojenia členov komunity riešiť tieto problémy tak, aby sa na riešení podieľala celá komunita. Aktívne zapojenie komunity je jedným z kľúčových prístupov v komunitnom rozvoji.

Všetky oblasti činnosti komunitného centra reagujú na súčasný stav a potreby obyvateľov obce:

- vysoká miera chudoby, sociálna odkázanosť, závislosť na systéme, nedostatočný prístup k informáciám, neefektívny systém asistencie v sociálnej oblasti
- nízka vzdelanostná úroveň, zaostávanie vo vzdelaní v porovnaní s majoritou,
- vysoká miera nezamestnanosti, nízka miera zamestnanosti
- sociálna izolácia a nedostatočný prístup k informáciám
- vysoká zadlženosť a ďalšie problémy v oblasti domáceho hospodárenia.

Podľa § 24 d Zákona 485/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov sa v Komunitnom centre fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 pís. h/

Poskytuje:

- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- pomoc pri príprave na školskú dochádzku a na školské vyučovanie,
- poskytuje záujmové činnosti,
- preventívne aktivity,
- poskytuje sprevádzanie klienta do inštitúcií rôzneho druhu,
- participuje na budovaní sociálnych sietí,
- presadzuje sociálnu inklúziu vylúčených skupín
- podporuje presadzovanie sociálnej zmeny v komunite, posilňovanie spolupatričnosti medzi členmi alebo skupinami v komunite.

Pokiaľ by sme si chceli vymedziť klientov KC mohli by sme ich rozdeliť podľa veku do nasledujúcich skupín na tieto:

- deti vo veku 3 - 6 rokov;
- deti počas plnenia povinnej školskej dochádzky (7 – 16 rokov);
- mládež a mláďa dospelí (16 – 25 rokov);
- dospelí a rodiny;
- seniori (62+ rokov).

Ciele, ktoré vyšli z mapovania potrieb sú zahrnuté do Plánu KC. Plán komunitného centra je verejný dokument, ktorý je voľne prístupný a rovnako je dostupný priamo v komunitnom centre. Slúži ako pomocný nástroj pre prácu s klientmi, na prezentáciu komunitného centra a tiež súvisí s Komunitným plánom rozvoja sociálnych služieb. Mapovanie prebiehalo od januára 2022 do februára 2022. Otázky boli zamerané na sociálnu oblasť, zdravie, bývanie, diskriminácia, vzdelanie, spätná väzba. Výsledky a ciele, ktoré z mapovania vyplynuli boli doplnené o názory členov Rady KC

3 Výsledky Mapovania potrieb

Výsledky mapovania boli stanovené na základe najčastejších odpovedí a pozorovania priamo v lokalite.

KOMUNITA/Obec:

- spolunažívanie minority a majority bez segregácie, percentuálne 50/50
- MRK integrovaná a separovaná
- možnosť poskytnutia bývania pre rómskych obyvateľov v sociálnych bytoch – uvedená možnosť je komunitou pozitívne vnímaná ako riešenie na problematiku bývania
- spĺňa podmienky nasledovne vybavenej komunity v oblastiach:
školsťvo: predprimárne a základné vzdelávanie / ZŠ – 1. Stupeň/
zdravotníctvo: do 5 km sa nachádza obvodný lekár a pediater
sociálne služby: poskytovanie služieb formou výkonu TSP a TP, MOPS, KC a asistent učiteľov v predprimárnom vzdelávaní priamo v obci

Problémy komunity v obci Širkovce v jednotlivých oblastiach:

vzdelávania:

- nízka vzdelanostná úroveň – 70% MRK tvoria občania so základným vzdelaním
- prioritou vyššieho vzdelávania detí a mládeže je na minimálnej úrovni, preferuje sa vzdelávanie na základnej úrovni

zamestnanosti:

- celkovo v okrese Rimavská Sobota vysoká miera nezamestnanosti
- v obciach je nízka pravdepodobnosť nástupu do zamestnania – minimálne voľné pracovné príležitosti
- cestovanie za prácou je v komunite vnímané negatívne

financií:

- zadlženosť obyvateľov ako dôsledok nízkeho počtu voľných pracovných miest
- veľký počet nezamestnaných, žijúcich zo sociálnych dávok

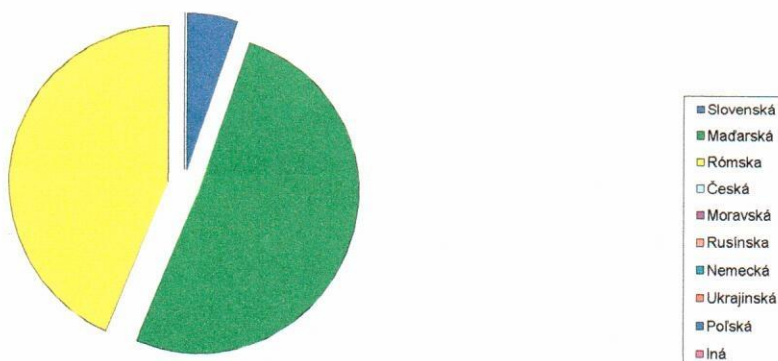
sociálne – patologických javov:

- neadekvátne správanie v dôsledku alkoholizmu jednotlivcov na verejných priestranstvách

3.1 Demografia

- **Počet obyvateľov** Obce Širkovce 957, z toho muži 485, ženy 472.
- Čo sa týka **národnostného zloženia**, obec Širkovce patrí k národnostne zmiešaným obciam s výraznou prevahou maďarskej národnosti. Typickým javom regiónu i obce je aj vysoké zastúpenie rómskych obyvateľov.

Národnostné zloženie obyvateľstva

- **Veková štruktúra:** 0 – 14 roční: 229, 15- 64 roční: 636, 65 a viac roční: 92
- **Vzdelanostná úroveň:** základné 387, stredoškolské 319, vysokoškolské 32
- **Ekonomicky aktívny:** 384
- Najpočetnejšie **náboženské vyznanie** v Obci Širkovce zastrešuje Rímskokatolícka cirkev v celkovom počte 470 obyvateľov, ďalej nasleduje Reformovaná kresťanská cirkev v počte 279 a bez náboženského vyznania 87 obyvateľov.
- Podobne, ako v celom regióne, aj v Širkovciach dochádza k úbytku mladšieho a vzdelanejšieho obyvateľstva, čo znižuje konkurencieschopnosť obce. Dôvodom odsťahovania sa je v prevažnej miere vysoká nezamestnanosť a sociálna neistota, ktorá panuje v celom regióne a je minimálny výhľad zlepšenia tohto stavu v nasledujúcom období. Vzdelanostná úroveň obyvateľstva obce Širkovce na základe prieskumu obce vykazuje zaujímavé hodnoty. Približne 44% obyvateľov má len základné vzdelanie. Typickým javom regiónu i obce je aj vysoké zastúpenie rómskych obyvateľov, čo ovplyvňuje vzdelanostnú úroveň v obci, nakoľko vzdelávanie nepatrí medzi dôležité hodnoty rómskej populácie. Je však pomerne jasné, že v obci je nízky pomer obyvateľov s úplným stredným, alebo vyšším vzdelaním, čím sa obec riadi pod celoslovenský priemer. Uvedená skutočnosť je v súlade s regionálnymi pomermi. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo je zamestnané skôr v priemyselnej výrobe, kde je nutné dochádzať denne za prácou, ďalej poľnohospodárstvo patrí v obci tiež medzi zamestnanecké odvetvie, kde istá časť produktívnych obyvateľov pracuje. Každá inštitúcia si vedie vlastnú evidenciu zamestnancov, ktoré tvoria internú zložku inštitúcie, takže nie je možné uviesť úplne presný počet zamestnaných obyvateľov. Taktiež sa to vzťahuje na dobrovoľne nezamestnaných občanov, na občanov, ktorí nie sú v evidencii nezamestnaných a občanov pracujúcich v zahraničí. Nedostatkem pracovných miest v našom regióne sú často krát občania nútení za prácou dochádzať do okolitých miest a obcí, ako napr. Rimavská Sobota, Lučenec, Jesenské a v neposlednom rade aj do blízkeho zahraničia Maďarska. V lokalite Širkovce žije integrované aj separované približne do 400 obyvateľov MRK. Zdravotný stav populácie je zlý v dôsledku zanedbávania prevencie či u detí, alebo dospelých. KC svoju

činnosť realizuje v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, vypracovaných štandardov komunitného centra a metodiky pre komunitné centrá. Cieľové skupiny sú najmä obyvatelia sociálne vylúčení, alebo ohrození sociálnym vylúčením s dôrazom na marginalizovanú rómsku komunitu, pre ktorú je charakteristická neschopnosť participovať na sociálnom, ekonomickom, politickom a kultúrnom živote v dôsledku faktorov ako sú napríklad nízky príjem, zlý zdravotný stav, nedostatočné vzdelanie, slabý kontakt s majoritnou populáciou a diskriminácia.

3.2 Fyzická infraštruktúra

V obci Širkovce z väčšej časti prevláda spolunažívanie majority s minoritou. Rómska populácia žije integrované medzi ostatnými obyvateľmi vo vlastných domoch alebo v prenájdoch. Uvedené domy pozostávajú z 1 – 2 izieb s vlastnou elektrinou a vodou a väčšinou kúrením na tuhé palivo. Zariadenie domov zahŕňa základné potreby využívania obydli a funkčnosti domácnosti a to nasledovne:

- Vodné a stočné / pitná voda/
- Električka / plyn
- Kúrenie
- Sociálne zariadenia
- Vybavenie domov / nábytok, elektrické spotrebiče/

Jediným miestom separácie rodín z MRK sú vlastne sociálne byty, ktoré patria do vlastníctva obce. Obyvatelia uhrádzajú nájomné a ďalšie poplatky spojené s užívaním bytu obci. Jedná sa o 12 bytových jednotiek, ktoré tvoria 1 – 2 izbové byty, kde je sústredených 84 obyvateľov MRK. Súčasťou bytov je vodopripojka k verejnému vodovodu pre zabezpečenie pitnej vody, taktiež majú v letných mesiacoch k dispozícii studňu s pitnou vodou, ktorú sprevádzkovala obec Širkovce. Kúrenie v bytových jednotkách je zabezpečené tuhým palivom. Taktiež je zabezpečená električka, na náklady nájomníkov je daná možnosť pripojenia sa a uzatvorenia zmluvy z SSE, a.s. Žilina. Súčasťou bytov sú i sociálne zariadenia. Poriadok a čistota v okolí obydli u viacerých nájomníkov absentuje, nakoľko je nutné dlhodobé zvyšovanie hygienických návykov a hodnôt v uvedenom smere obyvateľov MRK sústredených v separovanej časti obce v sociálnych bytoch. V menšej miere je daný problém totožný aj medzi integrovaným žijúcim obyvateľstvom MRK. Preplnenosť obydli v komunitách svedčí o početnosti rodín a skorej pôrodnosti. Komunálny odpad je v pravidelných dvojtýždňových intervaloch vyvážený firmou Brantner, s.r.o priamo z lokality. Snažíme sa rozvíjať aktivity na podporu komunity v separovanej i integrovanej časti obce k vyššej zodpovednosti za spoločné, verejné veci pravidelnou osvetou. V obci sa nachádzajú 2 autobusové zastávky a fungujúce miestne spoje. Z uvedených zastávok sú zabezpečené pravidelné spoje do okolitých obcí a miest, prostredníctvom autobusovej. V obci i v okolitých obciach a mestách existuje niekoľko zamestnávateľov, ktorí poskytujú prácu pre obyvateľov z MRK, buď na trvalý pracovný pomer, alebo na dohodu (Tauris, s.r.o., Yura Corporation, s.r.o. a ďalší majú podnikatelia v rôznych odvetviach). Klienti komunitného centra využívajú možnosti zamestnania sa aj prostredníctvom aktivačných prác UPSVR Rimavská Sobota. Tento typ zamestnania klientom zabezpečí osobitný príspevok k dávke v hmotnej núdzi.

Najbližšie inštitúcie sa nachádzajú v obci Jesenské – 5 km a v meste Rimavská Sobota kde obyvatelia obce dochádzajú najčastejšie za účelom sociálneho zabezpečenia: UPSVR, Sociálna poisťovňa, Zdravotné poisťovne, poskytnutie zdravotnej starostlivosti, zabezpečenia potrieb na stravovanie a domácnosť.

3.3 Inštitúcie:

Sociálne služby - Komunitné centrum, TSP a TP, MOPS, Asistent predprimárnej výchovy v MŠ

Služby vzdelávania - Materská škola, Základná škola 1. – 4. ročník, Školský klub detí,

Voľnočasové aktivity – Miestny park, Futbalové ihrisko,

Ostatné služby - Potraviny – v počte 3 maloobchody, Kostol

Komunitné centrum mapuje početnosť miestnej komunity, jej problémy a eliminuje negatívne dopady na komunitu prostredníctvom vytvorenia spolupráce s ďalšími inštitúciami v obci ako Obecny úrad, Terénny sociálnymi pracovníkmi, pracovníkmi MOPS. Úzko spolupracuje so Základnou a Materskou školou v obci z dôvodu včasnej predprimárnej starostlivosti detí, zabezpečenia vzdelávania, povinnej školskej dochádzky a predchádzania záškoláctva. Spolupráca s ďalšími inštitúciami ako UPSVR – oddelenie prvého kontaktu, hmotnej núdze, sociálnej kurately, Sociálna poisťovňa, zdravotnícke centrá, detské domovy, domovy sociálnych služieb je tiež dôležitá časť zastrešenia sociálnej služby ponúkanej komunitným centrom pre komplexné riešenie klientových životných situácií a komplexná advokácia problémov obyvateľov MRK.

3.4 Neformálna sociálna štruktúra:

Komunita MRK je v obci Širkovce nie je koncentrovaná v jednej časti, je skôr integrovaná. V jedinej lokalite sa sústreďuje viac obyvateľov MRK a to v sociálnych bytoch vybudovaných práve na zlepšenie bytovej situácie komunity. Majorita s minoritou má pomerne dobré susedské vzťahy. Komunita nemá voleného zástupcu v orgánoch miestnej samosprávy. O rozhodovaní miestnej samosprávy sa komunita dozvedá prostredníctvom Komunitného centra. V komunite obyvatelia nemajú žiadnu prirodzenú autoritu. Skôr sú vzťahy založené na rodinných väzbách a rešpektovaní starších členov rodiny. Väčšinou sa obyvatelia spoločne stretávajú iba v rámci lokality. Je bežné, že počas priaznivého počasia sa pomernú časť dňa sústreďujú vonku pred obydliami, kde sa rozprávajú a riešia problémy, ktorými lokalita práve žije. Pozitívne prejavy v komunite sú spolupatričnosť, dobré vzťahy v rodinách, vybudovaná dôvera voči pracovníkom KC. Negatívne prejavy v komunite sú ľahostajnosť, generačne reprodukovaná chudoba a s tým spojená zlá ekonomická situácia obyvateľov MRK, zanedbávanie zdravia a vzdelávania. Rokmi budovaná závislosť od dávok sociálnej pomoci v dôsledku čoho prevláda v komunite zadlženosť a nízka životná úroveň obyvateľov MRK.

3.5 Informácie o životnom štýle:

Viacročným pozorovaním komunity sme zistili, že životný štýl obyvateľov MRK je odlišný od štýlu majoritnej časti obyvateľstva. Ich zvyklosti a hodnoty sa značne líšia od majoritného obyvateľstva.

K nesprávnemu životnému štýlu patrí aj konzumácia nezdravých jedál, absencia pracovných návykov, schopnosti zadelenia finančných prostriedkov a starostlivosti o maloletých. Tento stav je zapríčinený

tradičnými zvyklosťami a najmä finančnou negramotnosťou. Mnohí obyvatelia MRK sú so svojim statusom nespokojní, ale sami nie sú schopní na aktivizáciu a zvládnutie bežných životných situácií. Charakteristické pre komunitu je nízka vzdelanostná úroveň, generačná chudoba, nezamestnanosť, odkázanosť na sociálne dávky, nízka starostlivosť o zdravie a rôzne iné. Dlhodobá nezamestnanosť je skôr spôsobená nevhodnou a nepostačujúcou kvalifikáciou. Problém pri zamestnávaní sa v tomto regióne je značne aj jazyková bariéra a absencia pracovných návykov, zručností a schopností. Z výsledkov mapovania vyplynulo že by mali záujem o zvýšenie svojej vzdelanostnej úrovne, ktoré by viedlo k zamestnatelnosti a lepšiemu zabezpečeniu svojej rodiny, k zvýšeniu životnej úrovne.

3.6 Ciele a úlohy komunitného centra

Hlavným cieľom komunitného centra v Širkovciach je nastavenie činnosti komplexných služieb a aktivít, tak aby vytvárali priestor pre napĺňanie potrieb jednotlivých cieľových skupín ako aj komunity. Hlavný cieľ sa bude dosahovať pomocou čiastkových cieľov v rôznych oblastiach a to metódami mapovania, triedenia, kategorizácie a postupného napĺňania a vyhodnocovania. Komunitné centrum Širkovce bude aj naďalej pokračovať a posilňovať realizáciu pravidelných aktivít v nasledovných oblastiach:

vzdelávania:

- podpora detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia k efektívnemu zvládnutiu bežného učiva a eliminácia bariér v učení
- zvýšenie priority vyššieho vzdelávania detí a mládeže
- podpora zmysluplného trávenia voľného času – zvýšenie schopností a vedomostí detí a mládeže

-

zamestnanosti:

- podpora dospelých obyvateľov MRK k doplneniu svojej kvalifikácie
- pomoc pri uplatňovaní sa na trhu práce
- asistencia pri aktívne vyhľadávanie potencionálnych zamestnávateľov regiónu

financií:

- zvýšenie finančnej gramotnosti mladých dospelých
- prevencia pred zadlženosťou
- aktivity zamerané na spôsob riešenia finančnej krízy a zadlženosti klientov

sociálno – patologických javov:

- prevencia nežiadúcich patologických javov / alkoholizmus, záškoláctvo, neadekvátna starostlivosť o maloletých/

3.7 SWOT analýza Komunitného centra Širkovce

Silné stránky	Slabé stránky
😊 právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom 😊 dobré skúsenosti s multinacionálnym spolužitím a spoluprácou 😊 Rozvinuté aktivity pri práci s deťmi a mládežou 😊 Rôznorodosť užívateľov so zreteľom na ich potreby 😊 Osvetová činnosť v oblasti vzdelávania a výchovy 😊 Osvetová činnosť v oblasti zamestnanosti a finančnej gramotnosti 😊 Poskytovanie sociálneho poradenstva 😊 Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov 😊 Realizácia preventívnych, vzdelávacích a záujmových aktivít 😊 Poskytnutie komplexnej služby jednotlivcovi, rodine alebo komunite	☹️ slabá vzdelanostná úroveň obyvateľstva ☹️ silná vrstva zastúpenia obyvateľov MRK ☹️ klesajúci záujem o vzdelávanie ☹️ vysoká miera nezamestnanosti a veľa rodín na hranici sociálnej odkázanosti ☹️ málo pracovných príležitostí ☹️ ľahostajný prístup obyvateľov MRK
Príležitosti	Ohrozenia
👉 zvýšenie kvality života a vytváranie perspektív pre mladé rodiny cieľových skupín 👉 zvyšovaním osobného rozvoja a vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a zapájaním občanov do komunitného života zastaviť úpadok a vytvoriť perspektívu pre ďalší rozvoj a život v obci 👉 získanie zdrojov 👉 zvýšenie zamestnanosti 👉 príprava aktivít zameraných na vzdelávanie a voľnočasové aktivity 👉 zvýšenie schopností a identity obyvateľov komunity cez vzdelávacie aktivity	👉 zvyšovanie apatie a sociálnej nespokojnosti obyvateľstva a oslabenie vlastnej identity občanov 👉 odchod mladej a vzdelanej generácie z obce z dôvodu bezperspektívnosti 👉 zvyšujúca sa chudoba 👉 prehľbujúca sa ekonomická a sociálna kríza 👉 zvyšovanie počtu občanov z MRK – vysoká pôrodnosť 👉 neúnosná miera nezamestnanosti

4 Akčný plán

Potreba/ Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity KC	Zodpovednosť - kto	Zdroje/€	Časový harmonogram
Nízka vzdelanostná úroveň ako indikátor nezamestnanosti	Podpora klienta k zvýšeniu svojej vzdelanostnej úrovne – efektívne umiestnenie sa na trhu práce, zvýšenie kvalifikácie	Vyhľadávanie klientov, spolupráca so vzdelávacími inštitúciami, zmapovanie jednotlivých oblastí gramotnosti obyvateľov MRK,	Marec 1. Priprava aktivity v duchu zvýšenia základnej gramotnosti klientov – súvisle s umiestnením sa na trhu práce, vyhľadávanie organizácií na podporu vzdelávania a dohoda o spolupráci so vzdelávacími inštitúciami a sprostredkovateľskými inštitúciami Apríl 2. Rozdelenie klientov do jednotlivých skupín na základe vzdelanostnej úrovne a typu zamestnateľnosti / remeslá, pomocné práce/ Priprava materiálnych podkladov na aktivitu v spolupráci s inštitúciami potrebných pri hľadaní zamestnania a uplatnenia sa na trhu práce Organizácia samostatnej vzdelávacej aktivity pre vybranú skupinu 3. Realizácia aktivít, vyhodnotenie úspešnosti	Obyvatelia komunity, KC Zodpovedný za aktivitu: Komunitné centrum, vzdelávacie inštitúcie	vlastné	Marec- Apríl /2023 Apríl – Máj/2023 Apríl – Máj/2023

4.1 Monitorovanie plnenia cieľov¹

Monitorovanie plnenia cieľov bude prebiehať **kvantitatívnou formou** a to vyhodnotím koľko obyvateľov MRK sa nám podarilo aktívne zapojiť do riešenia problémov komunity na základe nasledovných **merateľných ukazovateľov/merná jednotka/meranie** :

- užívateľia SS KC	/ počet / mesačne
- aktívny užívateľia	/ počet / mesačne
- aktivity na pomoc pri zamestnaní	/ počet / mesačne
- vzdelávacie aktivity pre obyvateľov MRK	/ počet / mesačne
- preventívne aktivity	/ počet / mesačne
- vzdelávacie aktivity v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami	/ počet / mesačne
- sieťovanie	/ počet / polročne
- spokojnosť užívateľov so službami KC	/ počet / polročne

Ďalej taktiež vyhodnotíme plnenie cieľov **kvalitatívnou formou**, v ktorej vyhodnotíme, či sa nám podarilo identifikovať problém a očakávania komunity. Hlavnými respondentmi pri vyhodnotení cieľov budú samotní obyvatelia MRK, ktorí budú zdrojom spätnej väzby. Pracovníci KC budú zaznamenávať napĺňanie cieľov. Hodnotenie využijeme pri zlepšovaní práce so samotnými klientmi, získame nové informácie a skúsenosti, ktoré môžeme využiť pri ďalšej práci v komunitnom centre.

5 Záver

Plán činnosti komunitného centra je dokument, ktorý prispieva k sociálnemu začleňovaniu vylúčených osôb, či už na individuálnej, alebo lokálnej úrovni a hľadá vhodné formy a programy na riešenie zistených sociálnych problémov. Zároveň bude možné sledovať zmeny v pláne činností komunitného centra a odhadnúť tak zmeny potrieb v komunite, ktoré reflektujú zmeny podmienok v komunite. Tento dokument bol vytvorený na základe mapovania potrieb MRK v Širkovciach, ktoré prebieha priebežne a tím pracovníkov KC neustále dopĺňa a aktualizuje tieto informácie. Krátkodobé potreby komunity sa často krát menia, závisí to od aktuálnej krízovej situácie klienta v danom období.

¹ Pozri Model komunitnej práce v komunitných centrách – kapitolu Plán komunitného centra:
https://ia.gov.sk/wp-content/uploads/2022/08/MODEL-KOMUNITNEJ-PRACE-2020_finalna-verzia.pdf?csrt=2850823720101548466

6 Použitá literatúra

1. Komunitný plán sociálnych služieb obce Širkovce
2. Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. § 2 ods. 2 písm. h)
3. Model komunitnej práce v komunitných centrách. Bratislava: Implementačná agentúra Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. 2020, ISBN: 978-80-89837-59-5.
4. <https://www.scitanie.sk/moja-obec/SK0329515639>
5. http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vek_2021.php?kod_obce=515639